בגילא דחיטתא אמר רב שיזבי הני אווזי

בידן כעוף של מים דמיין: נפלה לאור: אמר רבי יוחנן משום רבי יוםי בן יהושע

אשיעור ירוקתן כשיעור נקובתן מה נקובתן

במשהו אף ירוקתן במשהו בעא מיניה רב

יוסף בריה דרבי יהושע בן לוי מריב"ל

הוריקה כבד כנגד בני מעיים מהו אמר ליה

ימרפה ולא יהא אלא נימלה אמר רבא כיון

שהוריקה כבד כנגד בני מעיים בידוע שנפלה

לאור ונחמרו בני מעיים ומרפה: ריב"ל הויא

ליה ההיא תרנגולת שדריה לקמיה דר' אלעזר

הקפר בריבי א"ל ירוקין הוו ואכשרה והאגן תגן ירוקין פסולין לא אמרו ירוקין

פסולין אלא בקורקבן בלב ובכבד תניא נמי

הכי באלו בני מעיים אמרו בקורקבן בלב ובכבד רבי יצחק בר יוסף הוה ליה ההוא

תרנגולתא שדרה לקמיה דרבי אבהו וא"ל

אדומין הוו ומרפה והאנן תנן אדומין כשרים

אמר ליה יאדומין שהוריקו וירוקין שהאדימו

מרפה לא אמרו אדומין כשרים אלא בלב

בקורקבן ובכבד אמר רב שמואל בר חייא

אמר רבי מני יאדומין שהוריקו ושלקן וחזרו

והאדימו כשרין מאי מעמא קומרא עייל בהו אמר רב נחמן בר יצחק אף אנן נאמר

האדומין שלא הוריקו ושלקן והוריקו מרפה

מאי מעמא איגלאי בהתייהו אמר רב אשי

הלכך לא ליכול אינש אלא בשלקא ולא היא

אחזוקי ריעותא לא מחזקינן: דרסה ומרפה

בכותל: יא"ר אלעזר בן אנטיגנום משום

רבי אלעזר בר' ינאי יאחת זו ואחת זו צריכה

בדיקה: בותני' ואלו כשרות בעוף ניקבה

הגרגרת או שנסדקה הכתה חולדה על

ראשה מקום שאינו עושה אותה מרפה

יניקב הזפק רבי אומר אפילו נימל יצאו בני

מעיה ולא ניקבו "נשתברו גפיה נשתברו

רגליה ינמרטו כנפיה ירבי יהודה אומר

אם נטלה הנוצה פסולה: גב" תנו רבנן

מעשה ברבי סיַמאי ורבי צדוק שהלכו

לעבר שנה בלוד ושבתו באונו והורו

במרפחת כרבי בזפק איבעיא להו הורו

במרפחת לאיסורא כרבי בזפק להתירא או

דילמא הורו במרפחת להתירא כרבי בזפק

אבל כרבי בזפק לא סבירא להו תיקו אמר

רבה ואיתימא רבי יהושע בן לוי יגגו של זפק

נידון כוושם היכא אמר רב ביבי בר אביי

לכל שנמתח עמו: מיצאו בני מעיה: אמר

רבי שמואל בר רב יצחק ילא שנו אלא שלא

היפך בהן אבל היפך בהן מרפה דכתיב

יהוא עשך ויכונגך מלמד שברא הקב"ה

כונניות באדם שאם נהפך אחת מהן אינו

יכול לחיות תניא היה רבי מאיר אומר

הוא עשך ויכונגך כרכא דכולה ביה ממנו

כהניו ממנו נביאיו ממנו שריו ממנו

מלכיו שנאמר 2ממנו פנה ממנו יתד וגו'

באחוזת

ה) [בילה לד. ע"ש], ב) [לקתן מ:], ג) [בס"ח:

רומאה], ד) שייך לע"א, הומאה], ד) שייך לע"א, סבל

כיסו, ז) ולעיל דף כיס], ז) [לעיל דף נד.], ה) [בגמרא שם הגירסא כל

נר מצוה רב א ב ג מיי' פ״ז

הלכה כ סמג עשין סג טוש"ע י"ד סימן נב סעיף א: הבא ד מיי׳ שם הלכה

כא טוש"ע שם סעיף ב: מס סעיף ג: רבג ו מיי׳ פ״ט מהלכוח

שחיטה הלכה כ סמג ס טוש"ע י"ד סי" נח סעיף ב ג: רכד ז מיי' פ"ו מ פ"ו מהלכות

שחיטה הלכה סמג שם טוש"ע י"ד סי לג סעיף יא: לג סעיף יא: רבה ח מייי פ״ח מהלי שחיטה הלכה כ

סמג שם טוש"ע י"ד סי" נג סעיף ב: מש"ט י"ד סי נט סעיף ב: רבז י טוש"ע י"ד סי לג

סעיף יא בהג"ה: רבח כ ל מיי׳ פ״ו שם הלכה יו סמג שם טוש"ע שם: רבט מ ג מייי שם הלכה טו סמג שם טוש"ע

י"ד סימן מו סעיף ב:

רבינו גרשום . כעוף של מים דמיין כלומר אם נשבר העצם אף על גב דלא ניקב קרום של מוח [טרפה]: אבל בלב וקרקבן וכבד דאין דרכן להיות ירוקין ונפלו לאור והיו ירוקין ודאי נחמרו וטרפה אבל נפלה לאור והיו בני מעיים ירוקין כשרה שכך דרכן להיות ירוקין: אדומים יווקין כשוז, שכן זוכן להיות ירוקין: אדומים שהוריקו כו׳. כלומר לב וקרקבז וכבד שדינז להיות יקו קבן וכבו שו כן יחיות אדומין והוריקו או בני מעים שדינן להיות ירוקין והאדימו טרפה: ל) ירוקין שהאדימו כו׳. כלומר בני מעיים שנפלו לאור והאדימו אט"ף ששלהו איגלאי מלתא בהתייהו א גיא מיונא בוויג א קודם ששלקן: אדומין שהוריקו ושלקן. כלומר לב וקרקבן וכבד שנפלו לאור והוריקו ושלקן וחזרו והאדימו כשרה מ"ט קיטרא בעלמא הוא . דעייל בהו כשנפלו לאור ולא נחמרו ממש: ולא היא אחזוקי איסורא. כלומר כיון דלא הוריקו כשנפלו לאור לא נימא דלא ניכול אלא בשלקא דאחזוקי איסורא לא מחזקינן: דרסה או טרפה בכותל כו'. כלומר דרסה ררגליו או מרפה שהיכחה בכותל: אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה כלומר בין שדרסה או טרפה בין שדרסה או בהמה אע"ג ששהתה מעת לעת צריכה בדיקה משום ריסוקי איברי': ניקבה הגרגרת או שנסדקה. הוראות הוו הורה במנורה לאיסורא . כלומר דגם בעוף אינה כדאמר בפירקין וגזר אטו חוליות וכרבי שמעון הורה בנר להיתרא ב) מרוב חללו של גרגרת כדאמרינן מקפלו ומניחו על פי הקנה: מקום שאין עושה אותו טרפה. שלא ניקב קרום של מוח: הנוצה כלומר נוצה הדקה שמגינה עליה מפני הצינה: הורו בטרפחת כרבי בזפק. כלומר כר׳ . להתיר בזפק שהורה . כדחזינז במתניתיז אפילו ניטל כך הורה בטרפחת אם ניטלה מן הבהמה

באלן בני מעיים אמרו בקורקבן בלב ובכבד. אגל ריאה לא חשיב כדאמרינן לקמן (דף מ.) דאין ריאה לעוף לא לינפל ולא ליחמר ואף על גב דמסיק דחזקיה לגמרי היה אומר דאין לו ריאה שלא היה בקי בתרנגולים מכל מקום הוא אמת כדאמר רב

יחגא הואיל ורוב ללעות מגינות עליה: איבעיא להו הורו במרפחת לאיםורא וכרבי בופק להיתרא או דלמא הורו במרפחת להיתרא כרכי בופק אכל כרכי בופק לא סבירא להו. כן גרים רש"י ופירש דמספהא ליה אם הורו בטרפחת לאיסורא כרבי טרפון דסנהדרין (דף לג.) דהאכילה לכלבים וכן פירש ר"ח ופסק בטרפחת לחומרא מדמספקינא להאי הורו לחומרא וזהו תימה דהתם חשיב ליה טועה בדבר משנה ור"ט נמי חזר בו ומיהו שמא יש לחלק בין בהמה לעוף דמלי למימר דהכא מיירי בטרפחת של עוף דמיטריף טפי וליכא למיפשט מדתני לוי דלא חשיב טרפחת בהדי יתר עליהן בעוף משום דלא מיירי בפלוגתא כי היכי דלא חשיב ניטלה הנולה לר' יהודה ומיהו יש לחמוה אמאי לא מבעיא לו הכא אם הורו בטרפחת ובזפק בתרוייהו להיתרא דכי האי גוונא מיבעיא לן פרק כירה (שבת מו.) גבי הורה במנורה כר׳ שמעון בנר דאיבעיא להו הורה במנורה להיתרא וכרבי שמעון בנר להיתרא או דלמא הורה במגורה לאיסורא וכרבי שמעון בנר להיתרא ונראה דגרסינן בספרים הכא הורו בטרפחת להיתרא וכרבי בזפק להיתרא או דלמא הורו בטרפחת להיתרא כרבי בזפק אבל כרבי בזפק לא סבירא להו והשתא ניחא דלא מספחא ליה הכא אם הורו בערפחת לאיסורא דמילתה דפשיטה היה דשריה כדמוכח במסכת סנהדרין (דף לג.) דאפילו ר' טרפון חזר בו וטועה בדבר משנה חשיב ליה והא דלא מיבעיא לן התם אם י הורו במנורה להיתרא כגון שלא הדליקו בה באותה שבת 0 התירו לטלטלה כר' שמעון דמתיר התם נר שהדליקו בו באותה שבת אבל כר׳ שמעון דנר לא סבירא מילהו משום דדחייה בידים דלא שייך התם לתלות היתר של מנורה בהיתר של נר דמנורה שלא הדליקו בה באותה שבת לא שייך לאסור מטעם מוקנה אלא מטעם בנין כדאמר התם דאית ליה חידקי וגזרינן אטו דחוליות ונר שהדליקו בה באותה שבת משום מוקנה אבל הכא שייך לתלות זה בזה דכי היכי דרבי לית ליה טרפות בזפק כך לית להו טרפות בטרפחת ומיהו התם פ"ה דמיבעיא לן חדא הוראה היא וה״ק הורה במנורה להיתרא כדרך שהיה רבי שמעון מתיר נר ישן או דלמא תרי

ופירושו מגומגס: אבל היפך בהם מרפה. נכלל נקובי דמתניתין הוא דטעמא דסופו לינקב ולירקב: שמוטת

ההוא ארמאהי דחזייה לההוא גברא דנפל מאיגרא לארעא פקעיה כרסיה ונפוק מעייניה אתייה לבריה ושחטיה קמיה

ד) במיא. מוליא כל המוח מן הקרום דרך פיה כמו שהיא יורדת לחוט השדרה וממלא הקרום מים ואם יוצא דרך המכה אבידוע שניקב הקרום. ל"א מכנים בנקב העלם מים וחוזר ומוליאן ורואה אם נתלבנו בידוע שנתערב המוח בהס: בגילה דחיטחה. כדפרישית

במסמרה: אווי דידן. הואיל ותמיד הן במים: שיעור ירוקתן. מחמת החור: הוריקה כבד כנגד בני מעיים. ראשה אחד של כבד תלוי כנגד בני מעיין ורחשה אחד למעלה: אלא ניטלה. הא אמרן (לעיל דף נד.) ניטל הכבד כשר: בריבי. גדול שבדורו: ירוקים הוו. הדקים: אדומין הוו. הדקין והן רגילין להיות ירוקין וטרפה: אדומין שהוריקו. לב וקורקבן שהן תמיד אדומין נפסלין אם הוריקו אבל ירוקין כגון דקין נפסלין בהאדמה: לה המרו הדומין כשרין הלה בלב וקורקבן וכבד. שדרכן להיות אדומין: קוטרא עייל בהו. מעיקרא ועכשיו הלך מחמת המים הרותחים: איגלאי בהמייהו. חרפתן דודאי נחמרו: הלכד. כיון דאמרן דזימנין דמגלי ריעותייהו כי שליק להו: לא ליכול איניש. עוף שנפל לאור אלא בשליקה: לא מחזקינן. והיכא דלא מינכר ריעותא בהדיא לא טרפינן לה אא״כ מיתרמי דשליק לה וחזי ריעותה: לריכה בדיקה. אע"פ ששהתה מעת לעת דשמח נשברה השדרה ונפסק החוט: מתני' הופק. פחי כרם שהאוכל נקבן שם: גפיה. עלמות הכנפים: נשתברו רגליה. מן הארכובה ולמטה או אפילו למעלה ולא יצא העצם לחוץ אבל יצא לחוך תנן בבהמה המקשה (לקמן עו.) דהוי טרפה: נמרטו לנפיה. היינו נולה גדולה שעל כל גופה פלומ"ש בלע"ז. נולה היא הדקה הסמוכה לבשר שאין לה קנים ובלע"ז מול"ש: גמ' ושכתו באונו. יום שבת שבתו שם: חיבעיה להו. תרתי הורחות הוו והכי קאמר הורו בטרפחת לאיסורא כדתנן בסנהדרין (דף לג.) והאכילה רבי טרפון לכלבים וכרבי בופק נמי להיתרא דאפילו ניטל או דלמא הורו בטרפחת להיתרא כרבי בזפק ואמרו דאם ניטלה האם כשרה כמתניתין" אבל כרבי בופה לא סבירא להו: ה"ג הורו בטרפחת לחיסורה וכרבי בופק להיתרא או דלמא הורו בערפחת להיתרא כרבי בופה אבל כרבי בופק לא סבירא להו: נידון כוושט. בנקב משהו: כל שנמתה עמו. ממקום שהוא מתחיל לימשך ללד הוושט להיות מילר והולך: עמו. עם הוושט: נמתח. נמשך דהיינו מן המילר ולמעלה כדאמרינן (לעיל דף מה.) גבי מוח ח כל זמן שבגולגולת נידון כמוח התחיל לימשך נידון כחוט אלמא מקום מלרש קרי משיכה: היפך בהן. כשהכניסן לתוכו היפך עליונו לתחתיתו או שעגולה זו למעלה מכמות שהיתה שהחליף זו למעלה

חו למטה: כונניות. לשון ואת כנו

(שמות לח). שברא להם בסים לישב עליו ואם ירדו מבסיסן שוב אין

מתיישבים: כרכא דכולא ביה. כרך

שהכל בו ועל כנסת ישראל נאמר שכל

מושליהן מהן ולא מעם אחר: **מעייניה**.

מעיו: ושחטיה קמיה. כדי שיתאנח וימשך

מעיו אליו: לבריה. של זה הנופל:

מה שבקדרה], **ע**) בס״א: מה שבקדרה], **ע**) בס״א: הנר, י) נ״א חנה, **ד**) נ״ל הורה. ל) ל"ל התיר. מ) ל"ל תורה אור השלם ו. ה ליי תגמלו זאת עם אָבִיךּ קָנֶךּ הוא עְשְׂרְ דררים לר ו 2. מִבֶּנוּ פִנָּה ְמִבֶּנוּ יְתֵז 2. מִבֶּנוּ פִנָּה ְמִבֶּנוּ יְתֵז

ממנו קשת מלחמה ממנו

יֵצֵא כָל נוֹגֵשׁ יַחִדֵּו:

לעזי רש"י

פלומ"ש [פלומי"ש]. נוצות. מול"ש [מולש"א]. רכים.

מוסף רש"י

. צריכה בדיקה. כי שהתה מעת לעת נמי לריכה בדיתה לאחר שחיטה. שמא נשתברו רוב ללעותי השדרה נשברה . החוט שלה או אחד משאר מיני טרפות, ושהייה דמעת לעת הצטריך, דאי לא שהתה אע"פ שבדקה ולא מצא סימן טרפות טרפה, שזו היא אחת משמנה עשרה טרפות, ונקרא רסוקי אברים שאבריה מתפרקין כולן ואע"פ שאין רושם ניכר בה, וזהו סימנה אם שהתה מעת לעת בידוע שלא נתרסקו אבריה, דקים להו לרבנן מסיני דרסוק אברים אינה חיה מעת לעת, אבל שאר מיני טרפה חיה כל שנים עשר

שימה מקובצת **לו** (בידוע שניקב הקרום.

מים וחוזר ומוציאו ורואה אם נתלבנו בידוע): **5** הזפק כיס שהאוכל: **ג1** או עגולת זו למעלה מכמות שהיתה זו למעלה וזו למטה:

מותר: או דילמא הורו בטרפחת לאיסורא כר' ושתי הוראות הורו בטרפחת לאיסורא ובזפק להיתירא: גגו של זפק נידון כושט. כלומר גגו של זפק שנמתח למעלה נידון כושט (שנמתח למעלה) וניקבו במשהו: שלא הירוב בטרפחת לאיסורא נגע בהם ונכנסו מעצמן במיעיה: כונניות. תיקונים: כרכא דכולא בה. כלומר מה הכרך הזה דכולה הוה (אם הגוף צורכו) [ביה כל צרכו של גוף]: